

Nájsť v čase bod, od ktorého je možné hovoriť o osídlení priestoru, v ktorom dnes leží Spišská Nová Ves je asi nemožné. Archeologické nálezy tento moment posúvajú stále hlbšie do minulosti.

Pravdepodobne už počas tatárskych vpádov bolo na tomto území viacero osád, ktoré však podľahli plieneniu. Preto kráľ Belo IV. povolal do zničenej krajiny nových osadníkov – tzv. kolonizátorov a založil tradíciu privilégií pre obyvateľov nových území, ktoré udeľovali aj ďalší panovníci po ňom. Najstaršia písomná zmienka o Spišskej Novej Vsi pochádza z listiny ostrihomského arcibiskupa z roku 1268. Vtedy však už Villa Nova, ako znel názov sídla, musela byť rozvinutou osadou, pretože mala kostol a faru. Kolonizátori do tohto priestoru prišli predovšetkým kvôli možnosti ťažiť rudy a baníctvo bolo počas celej existencie mesta zdrojom jeho bohatstva aj administratívno-politického postavenia.

V 14. storočí už v meste pôsobila významná škola. A z roku 1357 sa zachovala prvá zmienka o významnom a známom spišskom zvonolejárovi majstrovi Konrádovi Gaalovi, zakladateľovi najznámejšej zvonolejárkej dielne na Slovensku v časoch gotiky. V 14. storočí, presnejšie v roku 1380 získalo mesto aj právo konať trhy, čím sa hospodársky význam Spišskej Novej Vsi posilnil.

Mestský erb, na ktorom patrónka mesta, korunovaná Panna Mária s gloriolou okolo hlavy a so žezlom v ľavej ruke drží zhora modrý štít so zeleným trojvrším, pričom na bočných kopcoch je po jednom striebornom kladive, zo stredného kopca vyrastajú tri zlaté ruže (súčasná podoba erbu), bol známy už v 15. storočí.

Dejiny Spišskej Novej Vsi asi najviac ovplyvnil záloh, ktorým uhorský kráľ Žigmund požičal 13 spišských miest poľskému kráľovi Vladislavovi II. Jagelovskému za 37.000 kóp českých grošov. Peniaze vyhodil na vojnu proti Benátkam. Spišské mestá zostali pod správou poľského kráľa až do roku 1772, čiže 360 rokov.

V 16. storočí aj Spiš pocítil turecké nájazdy.

Na konci 17. storočia, v časoch protihabsburských povstaní bola Spišská Nová Ves v priebehu 12 rokov dvanásťkrát vydrancovaná. Kým sa z týchto rán spamätala, na začiatku 18. storočia zasiahol aj Spišskú Novú Ves mor, ktorý mesto zdecimoval, podľahlo mu vyše 2.000 ľudí, takže v polovici 18. storočia malo mesto necelých 500 domov.

Ani v nasledujúcom období sa katastrofy mestu nevyhli. Napriek tomu sa rozvíjalo ako moderné priemyselné a finančné centrum s ponukou kvalitných škôl.

O význame mesta svedčí viacero zachovaných objektov, postavených v rôznych štýloch od gotiky až po secesiu.

{besps}Spisska_Nova_Ves{/besps}

{comments on}